

Raport z wykonania „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kunów za 2023 rok”

Zadania zawarte w ustawie z dnia 26 października 1982 roku o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii należą do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kunów uchwalanego przez Radę Miejską w Kunowie. Wszystkie zadania realizowane były zgodnie z przyjętym „Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kunów na lata 2022 - 2025” (uchwała Nr LXXI.472.2022 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 31 marca 2022 r.).

W celu inicjowania działań w powyższym zakresie Burmistrz Miasta i Gminy w Kunowie powołał Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwaną dalej: GKPIRPA) w liczbie ośmiu osób. W skład Komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Profilaktyka ma więc zasadnicze znaczenie dla prawidłowej realizacji zadań gminy, wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Kunów.

Podstawowe zadania Komisji obejmują: podejmowanie działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania tych napojów, przeciwdziałanie i usuwanie następstw nadużywania alkoholu, a także wspieranie działalności w tym zakresie organizacji społecznych. Do działań związanych z profilaktyką w sensie ustawowym należy też zaliczyć działania promujące zdrowie, leczenie i rehabilitację, pomoc rodzinie w radzeniu sobie z alkoholizmem jej członka (np. męża, żony, ojca, matki lub brata). Leczenie odwykowe mogą prowadzić tylko specjaliści, zaś terapia pedagogiczna może być prowadzona przez pedagogów, psychologów, lekarzy, nauczycieli ze specjalnością: socjoterapia.

Drugim ważnym zadaniem jest podejmowanie działań w zakresie prowadzenia działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych adresowanych do różnych grup społecznych np. na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych, dopalaczy (NSP), a także ryzyka palenia wyrobów tytoniowych, nadużywania narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są środki finansowe z budżetu Gminy Kunów, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a także z dodatkowej opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (tzw. małe piwo). Zaplanowana wysokość tych środków na rok 2023 wynosiła 166 411,82 zł. W związku z tym, że wpływy z opłat były niższe niż zaplanowano, dochody wykonane wyniosły 161 010,32 zł, natomiast wydatkowano kwotę 156 286,63 zł.

W realizacji zadań Programu Komisja współpracowała ze szkołami z terenu gminy, Miejsko - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Sądem i Niepublicznym Ośrodkiem Zdrowia „VITAMED” w Kunowie.

W 2023 roku odbyło się 12 posiedzeń, na których Komisja podejmowała interwencje, przeciwdziałała alkoholizmowi i przemocy, motywowała do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione od alkoholu.

Jednym z zadań Komisji jest zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem oraz udzielania pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnień. Zadanie to realizowane jest w Punkcie Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Członków ich Rodzin. Punkt ten prowadzony jest przez terapeutę ds. uzależnień i w 2023 roku był czynny jeden raz w tygodniu po dwie godziny. W czasie spotkań terapeutka ds. uzależnień spotykała się z osobami zarówno uzależnionymi jak i współuzależnionymi. Podczas tych spotkań zainteresowani uzyskali podstawową wiedzę o chorobie alkoholowej, sposobie radzenia sobie z problemem alkoholowym jak i możliwych do podjęcia krokach prawnych w trudnych sytuacjach związanych z uzależnieniem.

W 2023 roku terapeutka odbyła 50 zajęć, w trakcie których udzieliła 282 porad. Kontakt z punktem konsultacyjnym miało 59 osób uzależnionych, 31 osób współuzależnionych, 5 osób doznających przemocy domowej i 10 osób stosujących przemoc domową. Na spotkania systematycznie przychodzi 11 osób uzależnionych, a 13 współuzależnionych jest w stałym kontakcie. Terapeutka umożliwiła wielu osobom skorzystanie z konsultacji z lekarzem psychiatrą, a część osób rozpoczęło systematyczne leczenie psychiatryczne. Terapeutka udzieliła 163 porady osobom z problemem alkoholowym, 80 porad członkom rodzin - współuzależnionych, 14 porad osobom doznającym przemocy domowej i 25 porad osobom stosującym przemoc domową. Dodatkowo terapeutka współpracowała ze szkołami.

Dodatkowo raz w tygodniu po dwie godziny udzielane były konsultacje i pomoc psychologiczna osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz osobom uwikłanym w przemoc domową. Psycholog, specjalista psychoterapii uzależnień w 2023 roku udzieliła 79 konsultacji i porad, w tym:

- 30 dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 23 dla osób współuzależnionych;
- 10 dla DDA (dorosłych dzieci alkoholików);
- 5 dla rodziców, z trudnościami związanymi z zażywaniem substancji psychoaktywnej przez dziecko;
- 8 dla osób doświadczających przemocy w rodzinie (bez problemu alkoholowego);
- 3 konsultacje dotyczące zaburzeń odżywiania.

Dość aktywnie działa również Klub Anonimowego Alkoholika w Kunowie.

W całym 2023 roku Komisja prowadziła działania w stosunku do osób nadużywających alkoholu, zgłoszonych przez rodziny i „czynniki społeczne”, instytucje oraz wykrytych poprzez tzw. działania sprawdzające, polegające na zapraszaniu osób, które już zostały zdiagnozowane.

Komisja skierowała 11 wniosków na badania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i 3 wnioski do Sądu o zobowiązanie się do leczenia odwykowego.

Sprawy do sądu kierowane są wtedy, gdy kilkakrotnie wezwana osoba nie zgłasza się lub gdy nie zachowuje trzeźwości pomimo różnych prób i zabiegów. Pomoc udzielana jest również wtedy,

gdy prosi o to rodzina osoby uzależnionej, gdy sugeruje to pomoc społeczna lub wskazuje kurator, Prokuratura, Policja, oraz gdy z badań wykonanych przez biegłego lekarza wynika, że jest to osoba uzależniona i wymaga leczenia w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego.

W roku 2023 Komisja cyklicznie zapraszała na spotkania osoby nadużywające alkoholu. Łącznie przeprowadzono rozmowy z 26 osobami uzależnionymi oraz z 12 członkami ich rodzin. Zaproszenia do osób nadużywających alkohol kierowane były kilkakrotnie z różnym skutkiem. Zdarzały się również spotkania nierejestrowane. Były to spotkania na ulicy, rozmowy telefoniczne lub prywatnie z osobami zainteresowanymi problemami uzależnienia.

Kluczowym zadaniem realizowanym przez GKPiRPA jest profilaktyka skierowana do dzieci i młodzieży. W celu stworzenia młodzieży lepszych warunków do zabawy i właściwego spędzania wolnego czasu. W 2023 roku część środków przeznaczono na prowadzenie programu we współpracy z Ludowym Klubem Sportowym „STAL” w Kunowie. Podczas wakacji zorganizowane zostały zajęcia pod nazwą „Turniej Dzikich Drużyn”.

Z okazji Dnia Dziecka na boisku Ludowego Klubu Sportowego „Stal” w Kunowie odbył się festyn rodzinny pn. „Bezpieczne wakacje”, w którym udział wzięło ok. 750 dzieci i młodzieży wraz z rodzinami. Istotą spotkania było stworzenie warunków do bezpiecznego spędzania wakacji. Zaplanowane działania pokazały młodym ludziom negatywny wpływ używek na organizm człowieka oraz ich destrukcyjne oddziaływanie na poszczególne sfery życia. W trakcie spotkania odbyła się pogadanka psychologa, warsztaty, konkursy i prezentacje poruszające tematykę bezpieczeństwa w czasie wakacji oraz zagrożeń w internecie. Podczas wydarzenia można było skorzystać z narko i alkoholgli w specjalistycznym namiocie profilaktycznym, aby pokazać jak wygląda rzeczywistość po spożyciu substancji. W czasie tego spotkania odbywały się liczne atrakcje: malowanie twarzy i włosów, malowanie farbami, fotobudka, dmuchany plac zabaw, ścianka wspinaczkowa, łuk strzelniczy, a także pokazy pożarnicze i policyjne. Prowadzący zorganizowali kilka ciekawych konkursów i zawodów z nagrodami, które pokazały dzieciom i rodzicom aktywne formy spędzania wolnego czasu podczas wakacji, zachęcały do zdrowego stylu życia oraz zapoznały uczestników z zasadami zdrowej rywalizacji.

W związku ze środkami pochodzącymi z opłat tzw. „małpek”, które przeznaczone zostają na działania mające na celu realizację lokalnej międzyresortowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu ogłoszony został Gminny Konkurs Plastyczny z zakresu profilaktyki uzależnień pn. „Koleżanko, kolego, alkohol to niż dobrego”. W ramach Konkursu dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym z terenu gminy Kunów wykonały prace plastyczne. Zwycięzcy oraz osoby wyróżnione w różnych kategoriach wiekowych otrzymali dyplomy i nagrody. Pozostali uczestnicy otrzymali drobny upominek.

Ze środków GKPiRPA w roku 2023 (jak corocznie) zaplanowane były zajęcia wakacyjne w świetlicach dla dzieci z terenu Gminy Kunów. Zajęcia odbyły się w miejscowościach: Doły Biskupie, Prawęcín, Bukowie, Chocimów, Kolonia Piaski, Janik, Nietulisko Małe, Nietulisko Duże, Wymysłów oraz w Kunowie zajęcia dla dzieci niepełnosprawnych. W każdej miejscowości odbyło się po 6 spotkań 3 godzinnych, co w sumie dało łącznie 162 godziny zajęć. Dla dzieci niepełnosprawnych odbyło się 24 spotkania po 3 godziny, co dało łącznie 72 godziny zajęć. W sumie w zajęciach wzięło

udział 111 osób. Zajęcia prowadziła wykwalifikowana kadra dydaktyczna, zapewniona była opieka medyczna. Były to zajęcia o charakterze edukacyjno-sportowym, połączone z profilaktyką uzależnień. Dzieci korzystały również z różnych pieszych wycieczek, wyjazdów i innych atrakcji, np. do Komisariatu Policji w Kunowie, Straży Pożarnej w Kunowie, wyjazd do Gospodarstwa Agroturystycznego Baba Jagna w Chocimowie. Na zakończenie zajęć zorganizowano podsumowanie działalności świetlic i podsumowanie wakacji w budynku i na placu Publicznej Szkoły Podstawowej im. Antoniego Hedy „Szarego” w Kunowie. Podsumowanie odbyło się w dwóch częściach. Pierwsza część zorganizowana została dla dzieci niepełnosprawnych, które przybyły wraz ze swoimi opiekunami. Przygotowany został dla nich dmuchany suchy basen, poczęstunek oraz upominek i dyplom, a także inne atrakcje. Druga część zorganizowana była dla pozostałych dzieci biorących udział w zajęciach. W drugiej części dodatkowo dzieci miały zapewnioną dmuchaną zjeżdżalnię oraz zostały zaproszone do Biblioteki na przedstawienie pt. „Morskie opowieści”. Dzieci otrzymały poczęstunek, dyplom oraz prezent. Dodatkowo każde dziecko otrzymało pakiet profilaktyczny GKPiRPA w Kunowie.

Na wniosek Parafii pod wezwaniem Św. Franciszka z Asyżu w Nietulisku Dużym dofinansowany został wypoczynek letni dzieci i młodzieży połączony z profilaktyką uzależnień. Celem wyjazdu było ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, wyrobów tytoniowych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków, uzależnień behawioralnych i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kunowie wspierała również działania profilaktyczne w szkołach. W Publicznej Szkole Podstawowej im. Antoniego Hedy „Szarego” w Kunowie zorganizowany został festyn profilaktyczny „Wychodzą z cienia podwórkowe wspomnienia, którego celem było promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia wolnego od używek, w tym uzależnień behawioralnych, ograniczenie kontaktu młodzieży z komputerem, Internetem i telefonami komórkowymi. Zostały również zorganizowane warsztaty profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, w ramach których dzieci poznały wyniszczający wpływ narkotyków na ludzki organizm. Celem warsztatów było poszerzenie wiedzy na temat szkodliwości używek, utrwalenie zasad zdrowego stylu życia, poznanie sposobów zabezpieczenia się przed nałogami, ukazanie norm, wartości i postaw wolnych od uzależnień, kształtowania silnej postawy asertywności wobec uzależnień. W Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Janiku, w ramach programu profilaktycznego „Wyłącz smartfon, włącz myślenie” zorganizowany został kącik profilaktyczny, dzięki któremu uczniowie mogą zapoznać się z treściami profilaktyki uzależnień, a poprzez wspólnie spędzony czas, odbudować relacje rówieśnicze. Celem programu jest zwiększenie wśród dzieci i rodziców świadomości na temat uzależnienia i konsekwencji nadmiernego korzystania z tabletów i smartfonów. Szkoły działające na terenie Gminy Kunów zostały również wyposażone w materiały profilaktyczne, scenariusze zajęć, karty pracy oraz dostęp do filmów profilaktycznych w ramach kampanii „Narkotyki? To mnie kreci” oraz „Kochaj, rozmawiaj, wspieraj – w trosce o zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży”.

Zakupione zostało również wyposażenie niezbędne do zabezpieczenia pracy Komisji.

Kolejnym zadaniem realizowanym przez GKPiRPA w 2023 r. było opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży jak i do

spożycia poza miejscem sprzedaży. Wydanych zostało 25 postanowień w tej sprawie.

Dokonując analizy działalności GKPiRPA w 2023 r. należy stwierdzić, że oprócz działań wynikających z jej zadań, wykonywała ona wszystkie inne czynności i przedsięwzięcia zaplanowane w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii. To z kolei wynika ze skali zagrożenia problemami uzależnień na terenie gminy Kunów. We wszystkich sprawach Komisja prowadziła swoje działania szczególnie ostrożnie, kierując sprawami w ten sposób, żeby w konkretnym przypadku maksymalnie pomóc, a przynajmniej zminimalizować problem. Członkowie Komisji co roku podnoszą swoje umiejętności uczestnicząc w różnego typu szkoleniach i konferencjach. Konieczność systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji wynika z tego, że wciąż pojawiają się nowe metody pracy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

Mając na uwadze realizację wszystkich zaplanowanych zadań, GKPiRPA prowadziła swoją działalność z myślą o jak najlepszym wykorzystaniu środków i sposobów na walkę z alkoholizmem i innymi uzależnieniami dla dobra całej społeczności gminy. Należy mieć nadzieję, że działalność ta przyniosła zamierzone efekty. Najlepszą nagrodą i satysfakcją za te działania był fakt, że w paru przypadkach osobom uzależnionym udało się podjąć naukę życia bez alkoholu oraz to, że członkowie rodzin wielokrotnie dziękowali Komisji za pomoc w pokonywaniu tej choroby

Podsumowując, zadania Programu były realizowane z myślą o jak najlepszym wykorzystaniu środków i sposobów na profilaktykę i walkę z alkoholizmem oraz uzależnieniami.

PRZEWODNICZĄCY
Gminnej Komisji Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych w Kunowie

mgr Anna Pytlakowska

Wysokość środków finansowych wydatkowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kunów w 2023 r. oraz oczekiwane efekty działań

L.p.	Nazwa działania	Wysokość wydatkowanych środków	Oczekiwane efekty działań
1.	Szkolenia członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kunowie	950,00 zł	Podnoszenie kwalifikacji, kompetencji członków GKPiRPA
2.	Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kunowie	22 431,00 zł	Większa skuteczność realizowania gminnej polityki społecznej i przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, przemocy w rodzinie i innym uzależnieniom
3.	Opłaty za wydanie opinii przez biegłego lekarza i psychologa w przedmiocie stwierdzenia uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego	2 160,00 zł	Większa świadomość choroby
4.	Opłaty za złożenie wniosku do sądu o zobowiązanie osoby uzależnionej od alkoholu do poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego	300,00 zł	Większa świadomość choroby
5.	Opłata za doręczenie wniosku przez komornika	190,81	Większa świadomość choroby
6.	Udzielanie konsultacji i pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin w Punkcie Konsultacyjnym	10 400,00 zł	Więcej osób podejmujących działania prawne i społeczne ograniczające nadużywanie alkoholu, środków psychotropowych, środków odurzających
7.	Udzielanie konsultacji i pomocy psychologicznej osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz osobom uwikłanym w przemoc domową	7 040,00 zł	Większa liczba osób dokonujących zmiany w zachowaniu
8.	Organizacja imprez o charakterze edukacyjno – sportowym połączonych z profilaktyką uzależnień, prowadzenie świetlic w okresie wakacyjnym, zajęć rekreacyjno - sportowych	40 285,12 zł	Zwiększenie przekonań normatywnych ograniczających sięganie po alkohol, narkotyki, wyroby tytoniowe; wzmocnienie naturalnych potrzeb zdrowego życia, ograniczenie szkód związanych z nadużywaniem środków psychotropowych
9.	Realizacja środowiskowego programu skierowanego do dzieci i młodzieży „Bezpieczne wakacje”	40 411,82 zł	Ograniczenie ryzykownych zachowań, upowszechnianie informacji dotyczących zagrożeń

10.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii – organizacja imprezy o charakterze edukacyjno – sportowym połączonej z profilaktyką uzależnień (Turniej Dzikich Drużyn)	4 000,00 zł	Zwiększenie przekonań normatywnych ograniczających sięganie po alkohol, wyroby tytoniowe, wzmocnienie naturalnych potrzeb zdrowego życia, ograniczenie szkód związanych z nadużywaniem środków psychotropowych, odurzających i NSP
11.	Działania profilaktyczno – wychowawcze, zakup materiałów profilaktycznych	4 605,00 zł	Większa wiedza o zagrożeniach i działaniach pomocowych
12.	Wspieranie programów szkolnych z zakresu profilaktyki uzależnień – „Wychodzą z cienia podwórkowe wspomnienia”	1 995,98 zł	Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia wolnego od używek, w tym uzależnień behawioralnych, ograniczenie kontaktu młodzieży z komputerem, Internetem i telefonami komórkowymi.
13.	Wspieranie programów szkolnych z zakresu profilaktyki uzależnień – warsztaty profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania narkomanii	780,00 zł	Zwiększenie przekonań normatywnych ograniczających sięganie po narkotyki, wzmocnienie naturalnych potrzeb zdrowego życia, ograniczenie szkód związanych z nadużywaniem środków psychotropowych, odurzających i NSP
14.	Wspieranie programów szkolnych z zakresu profilaktyki uzależnień – „Wyłącz smartfon, włącz myślenie”	3 379,00 zł	Zwiększenie wśród dzieci i rodziców świadomości na temat uzależnienia i konsekwencji nadmiernego korzystania z tabletów i smartfonów.
15.	Dofinansowanie wypoczynku letniego dzieci i młodzieży połączonego z profilaktyką uzależnień	2 000,00 zł	Prowadzenie działań edukacyjnych na temat zagrożeń wynikających z uzależnień i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież
16.	Zakup szafy i niszczarki na potrzeby GKPirPA	3 357,90 zł	Zabezpieczenie pracy GKPirPA i Punktu Konsultacyjnego
17.	Konkurs Plastyczny z zakresu profilaktyki uzależnień pn. „Koleżanko, kolego alkohol to nic dobrego”	12 000,00 zł	Zwiększanie obszaru świadomości o zagrożeniach uzależnieniami, promowanie stylu życia wolnego od uzależnień
RAZEM		156 286,63 zł	

PRZEWODNICZĄCY
Gminnej Komisji Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych w Kunowie

mgr Anna Pytlakowska